

Till Klimat och näringslivsdepartementet

KTH:s synpunkter på SOU 2025:7 Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter (KN2024/01912)

Beslutet

Rektor beslutar att Kungl. Tekniska högskolan lämnar remissvar enligt nedan på SOU 2025:7 Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter.

Ärendet

KTH har av Klimat- och näringslivsdepartementet erbjudits tillfälle att lämna synpunkter på SOU 2025:7 Kärnkraftsprövningsutredningens delbetänkande Ny kärnkraft i Sverige – effektivare tillståndsprövning och ändamålsenliga avgifter.

KTH lämnar följande synpunkter.

KTH ställer sig välkomnande till utredningen.

Delbetänkandet och dess förslag är i allmänhet väl genomarbetade och genomtänkta, och förenliga med syftet att förtydliga och förenkla processerna kring nybyggnation av kärnkraft med de centrala randvillkoren att bibehålla eller förstärka kärnsäkerheten och strålskyddet.

Att undvika dubbel prövning genom att särskilja de delar som Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) och Mark- och miljödomstolen ansvarar för ses som positivt. Det kan dock vara svårt att entydigt avgränsa vad som anses vara ”konventionell miljöpåverkan” så detta bör förtydligas. KTH tillstyrker även införandet av principbeslut för uppförandet av kärnkraftsreaktorer, samt att det är en positiv utveckling att förtydliga rollerna för prövningsprocessen och att föreslå Strålsäkerhetsmyndigheten som beslutande instans för tillstånd.

Förslaget om förberedande dialog ser väl genomtänkt ut och bör kunna öka kvaliteten på de ansökningar som skickas in i de olika stegen i processen. Det är oklart om denna process ersätter den som SSM införde 2024 som gällde för-licensiering. Detta bör klargöras.

Borttagandet av obsoleta begrepp som t.ex. ”permanent avstängd kärnkraftsreaktor” är bra då det innehöll politiska istället för tekniska värderingar. Att det införs en differentiering av avgiftsnivåerna för olika reaktorer av olika storlekar är logiskt och positivt. Avgränsningen mellan anläggningarna bestäms av den termiska effekten och att lägga gränsen mellan nivå 2 och 3 på 800 MW termisk effekt kan ifrågasättas. Det vore logiskt om de flesta så kallade små

modulära reaktorer (SMR) som designas idag ligger inom klass 3. Flera ledande tillverkare har reaktorer som hamnar strax ovan den gränsen. Att istället lägga avgränsning mellan klass 2 och 3 på 1000 MW termisk effekt bör utredas. Då skulle stora konventionella reaktorer hamna i klass 1, mindre konventionella reaktorer hamna i klass 2, de flesta SMR hamna i klass 3 och mikroreaktorer hamna i klass 4.

Utredningen innehåller, förutom gedigen och faktagranskad information, även mindre felaktigheter, som i vissa fall kan förstås då världsläget förändrats under utredningens gång.¹

Sammanfattningsvis är det en väl genomarbetad utredning och ett välkommet delbetänkande som presenterats.

Remissvaret har arbetats fram av professor Pär Olsson i samarbete med kollegor vid institutionen för fysik inom skolan för teknikvetenskap..

Beslut om att avlämna KTH:s remissvar har fattats i rektors ställe av prorektor Mikael Lindström. Närvarande vid beslutet var biträdande universitetsdirektör Fredrik Oldsjö, ordförande för Tekniska Högskolans studentkår Gustav Heldt och mötets sekreterare Annette Grahn.

Denna handling har hanterats digitalt och är därför inte undertecknad.

¹ Exempelvis: I världsutbilcken diskuteras de Franska organen ASN och IRSN som separata enheter men de har sammanfogats till en organisation och beskrivningen stämmer inte.